

ویژگی‌های روان‌سنجی نسخه جدید سیاهه کمال‌گرایی

در دختران نوجوان ایرانی

مجید محمود علیو^۱، تورج هاشمی نصرت‌آباد^۲، زینب خانجانی^۱، عباس بخشی‌پور رودسری^۲
زهرة دانشورپور^{۳*} و ثریا جباری^۴

دریافت مقاله: ۹۲/۷/۱۷؛ دریافت نسخه نهایی: ۹۲/۱۲/۲۰؛ پذیرش مقاله: ۹۳/۳/۱

چکیده

هدف: مطالعه حاضر با هدف تعیین ویژگی‌های روان‌سنجی نسخه جدید سیاهه کمال‌گرایی در نوجوانان دختر انجام شد. **روش:** روش پژوهش همبستگی و جامعه آماری کلیه دختران پیش‌دانشگاهی دبیرستانهای دولتی شهر تبریز در سال تحصیلی ۹۳-۱۳۹۲ بود. از میان آن‌ها ۸۳۲ دانش‌آموز به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای انتخاب شدند و به سیاهه کمال‌گرایی هیل، هالسمن، فار، کیبلر، ویسنستی و کندی (۲۰۰۴) پاسخ دادند. برای تعیین روایی عاملی سیاهه کمال‌گرایی از روش تحلیل عاملی اکتشافی و تأییدی و برای بررسی همسانی درونی آن از ضرایب آلفای کرونباخ استفاده شد. **یافته‌ها:** نتایج تحلیل مؤلفه‌های اصلی با استفاده از چرخش وریمکس نشان داد که سیاهه کمال‌گرایی از هشت زیرمقیاس نگرانی درباره اشتباه‌ها، فشار والدینی ادراک‌شده، نشخوار ذهنی، نیاز به تأیید دیگران و معیارهای بالا برای دیگران، تلاش برای ممتاز بودن، نظم و سازماندهی و هدف‌مندی تشکیل شده است. همچنین، نتایج الگوهای تحلیل اکتشافی و تأییدی ساختار مرتبه بالاتر سیاهه کمال‌گرایی از الگوی هشت مقیاسی سیاهه کمال‌گرایی و همچنین از دو عامل ترکیبی سیاهه کمال‌گرایی شامل کمال‌گرایی وظیفه‌محور و کمال‌گرایی خود ارزیابانه به‌طور تجربی حمایت کرد. مقادیر ضرایب همسانی درونی هشت مقیاس بین ۰/۵۸ تا ۰/۸۶ بود. **نتیجه‌گیری:** سیاهه کمال‌گرایی برای اندازه‌گیری مفهوم کمال‌گرایی در نوجوانان ایرانی ابزاری سودمند و کارآمد است و می‌توان از آن برای مقاصد بالینی و پژوهشی استفاده کرد.

کلیدواژه‌ها: سیاهه کمال‌گرایی، نوجوانان ایرانی، ویژگی‌های روان‌سنجی

۱. استاد دانشگاه تبریز

۲. دانشیار دانشگاه تبریز

۳. نویسنده مسئول، دانشجوی دکتری روان‌شناسی عمومی دانشگاه تبریز

Email: add.daneshvar_z@hotmail.com

۴. کارشناس ارشد پژوهش‌های آموزشی دانشگاه شهید مدنی آذربایجان شرقی

در خلال دو دهه گذشته، ضرورت غیرقابل‌اجتناب مطالعه نظام‌دار مفهوم کمال‌گرایی با هدف درک ماهیت، هم‌بسته‌ها و پساپنده‌های آن در گروه‌های مطالعاتی مختلف سبب شده است که کمال‌گرایی به مثابه یک متغیر تفاوت فردی با اهمیت در کانون توجه پژوهشگران علاقه‌مند به مطالعات روان‌شناسی بالینی (فلت، پانیکو و هویت، ۲۰۱۱؛ بی‌طرف، شعیری و حکیم جوادی، ۱۳۸۹)، روان‌شناسی تربیتی و مدرسه (ریسی، لیور، چرستوفر و پارتز، ۲۰۰۷؛ شیخی، فتح‌آبادی و حیدری، ۱۳۹۲؛ قنبری، جواهری، سید موسوی، ملحی، ۱۳۸۹)، روان‌شناسی شخصیت (ناوارز و کایوبیت، ۲۰۱۱؛ خدارحیمی، ۲۰۱۰؛ ریس، اشبوی و اسلانی، ۲۰۰۷)، روان‌شناسی مثبت‌نگر (هیل، هالسمن و آراجو، ۲۰۱۰؛ استوبر و رامبو، ۲۰۰۷)، روان‌سنجی (باس و سیز، ۲۰۱۰؛ گیلبرت، گارسیا-استیوی، مارتین-سانتوز، گاتیریز، تورس و سوپرا، ۲۰۱۱؛ لی و پارک، ۲۰۱۱؛ استوبر، هوبلی و لاس، ۲۰۱۳؛ بشارت، ۱۳۸۶؛ یه و تینگ، ۲۰۰۸) و آسیب‌شناسی روانی (ریس و استارت، ۲۰۱۰؛ فلت و هویت، ۲۰۰۶) قرار گیرد. مرور پیشینه پژوهش نشان می‌دهد که بین پژوهشگران مختلف درباره تعاریف مفهومی و عملیاتی کمال‌گرایی اختلاف نظر وجود دارد (ریسی و پریسر، ۲۰۰۲). برنز (۱۹۸۰) نخستین بار کمال‌گرایی را به صورت یک سازه تک‌بعدی مفهوم‌سازی کرده است و در فرایند مطالعه این مفهوم در ابتدا پژوهشگران بر هم‌بسته‌های منفی کمال‌گرایی مانند عزت نفس پایین و افسردگی تأکید کردند (بلینگ، ازرائیلی، اسمیت و آنتونی، ۲۰۰۳). در حال حاضر، کمال‌گرایی به مثابه یک سازه چند بُعدی مفهوم‌سازی شده است (فراست، مارتین، لاهارت و روزنبلاتی، ۱۹۹۰؛ هویت و فلت، ۱۹۹۱).

فلت و هویت (۲۰۰۲) بیان کردند که طبق دیدگاه مدافعان کمال‌گرایی تک‌بعدی، کمال‌گرایی به مجموعه‌ای از باورها و انتظارات عملکرد گفته می‌شود که در یک یا بیش از یک قلمرو زندگی آدمی مساله آفرینند. در مقابل، طبق دیدگاه مدافعان رویکرد کمال‌گرایی چندبُعدی، کمال‌گرایی با شمول ابعاد فردی چندگانه یا ترکیبی از ابعاد فردی و بین‌فردی، توصیف‌های دقیق‌تری از این مفهوم فراهم می‌آورند که مفهوم‌سازی‌های تک‌بعدی از آن بی‌بهره هستند. در طول سال‌های گذشته به دلیل فقدان شواهد تجربی کافی در حمایت از ویژگی‌های فنی دیگر ابزارهای سنجش در حوزه مطالعاتی کمال‌گرایی مانند مقیاس تقریباً کامل^۱ (اسلانی، ریس، مابلی، تریپی و اشبوی، ۲۰۰۱)، غالب پژوهشگران برای مطالعه کمال‌گرایی از مقیاس کمال‌گرایی چندبُعدی هویت و فلت^۲ (۱۹۹۱) یا مقیاس کمال‌گرایی چندبُعدی فراست و همکاران^۳ (۱۹۹۰)

1. Almost Perfect Scale (APS)
2. Multidimensional Perfectionism Scale-Hewitt and Flett (MPS-HF)
3. Multidimensional Perfectionism Scale-Frost et al (MPS-F)

استفاده کرده‌اند. تمایز در الگوی نظری زیربنایی هر یک از این دو ابزار سنجش غالب در قلمرو مطالعاتی کمال‌گرایی و در عین حال هم‌پوشانی مفهومی آن‌ها سبب شده است که تصمیم‌گیری درباره به‌کارگیری ابزار ارجح برای سنجش کمال‌گرایی نامشخص باقی بماند. علاوه بر این، اینس و کاکس (۱۹۹۹)، نیلسون، پائول، لوپینی و تاتیم (۱۹۹۹) و پاردم، آنتونی و سوئینسان (۱۹۹۹) تأکید کردند که نابسندگی چارچوب مفهومی منتخب در این دو ابزار برای شمول گستره معنایی مفهوم کمال‌گرایی، سبب استفاده هم‌زمان این ابزارها شده است. با این وجود، با توجه به هم‌پوشانی سازه‌ها و الگوی پراکندگی مشترک بین مقیاس کمال‌گرایی چندبُعدی هویت و فلت (۱۹۹۱) و مقیاس کمال‌گرایی چندبُعدی فراست (۱۹۹۰) استفاده از نسخه مشتمل بر ترکیب عوامل چندگانه این ابزارها، یک راه‌حل غیر اثربخش تلقی می‌شود.

در مقیاس کمال‌گرایی چندبُعدی هویت و فلت (۱۹۹۱) کمال‌گرایی به‌مثابه یک سازه سه بُعدی مشتمل بر کمال‌گرایی خودمحور^۱، کمال‌گرایی جامعه‌محور^۲ و کمال‌گرایی دیگرمحور^۳ اندازه‌گیری می‌شود. کمال‌گرایی خودمحور از طریق تمایل به وضع معیارهای غیرواقع‌بینانه برای خویشتن و تمرکز بر محدودیت‌های عملکرد فردی، کمال‌گرایی دیگرمحور از طریق انتظارات اغراق‌آمیز از دیگران و ارزیابی منتقدانه از آن‌ها و در نهایت کمال‌گرایی جامعه‌محور به کمک احساس نیاز به دستیابی به معیارها و انتظارات تجویز شده افراد مهم برای کسب تأیید، مشخص می‌شود. در مطالعات مختلف، الگوی رابطه بین انواع کمال‌گرایی با رفتارها و سازه‌های شخصیتی از روایی ملاکی و روایی سازه این ابعاد سه‌گانه در الگوی نظری زیربنایی مقیاس کمال‌گرایی چندبُعدی هویت و فلت (۱۹۹۱) به‌طور تجربی حمایت کردند.

فراست و همکاران (۱۹۹۰) مستقل از هویت و فلت (۱۹۹۱)، مقیاس کمال‌گرایی چندبُعدی فراست را مشتمل بر شش زیرمقیاس نگرانی درباره اشتباه‌ها، معیارهای فردی، انتظارات والدینی، انتقاد والدینی، تردیدها درباره اعمال سازماندهی، توسعه دادند. زیرمقیاس نگرانی درباره اشتباه‌ها بر واکنش‌های منفی درباره اشتباه‌ها، تمایل به تفسیر اشتباه‌ها به‌صورت شکست‌ها و این باور که اشتباه‌ها به‌صورت گریزناپذیری سبب می‌شوند که فرد نزد دیگران احترام خود را از دست بدهد، دلالت دارد. زیرمقیاس معیارهای فردی، معیارهای بالای عملکرد و تمایل به ارزیابی خویشتن براساس عملکرد فردی را شامل می‌شود. انتظارات والدینی بر ادراک فرد از انتظارات بالای والدین و انتقاد والدینی بر ادراک فرد از ارزیابی‌های منتقدانه والدین از وی دلالت دارد. زیرمقیاس تردیدها درباره اعمال بیان‌گر ترکیبی از نگرانی درباره درستی امور و تمایل به تکرار

1. self-oriented perfectionism (SOP)
2. socially prescribed perfectionism (SPP)
3. other-oriented perfectionism (OOP)

آن‌ها است. در نهایت، زیرمقیاس سازماندهی بیان‌گر تمایل به نظم و آراستگی است (فراست و همکاران، ۱۹۹۰). در مطالعات فراست و همکاران (۱۹۹۰)، فراست، تارکوت، همیمرگ، ماتیا، هالت و هوپ (۱۹۹۵) و فراست و استیکیتی (۱۹۹۷)، نتایج مربوط به الگوی پراکندگی مشترک بین زیرمقیاس‌های مقیاس کمال‌گرایی چندبعدی فراست و همکاران (۱۹۹۰)، رفتارها و سازه‌های شخصیتی، شواهد تجربی موردنیاز برای حمایت از روایی ملاکی و روایی ملاکی مقیاس کمال‌گرایی چندبعدی فراست و همکاران (۱۹۹۰) را فراهم آوردند. علاوه بر این، نتایج مطالعات کاکس، اینس و کلارا (۲۰۰۲)، پاردام و همکاران (۱۹۹۹)، استوبر (۱۹۹۸) و استامپ و پارکر (۲۰۰۰) که با هدف آزمون ساختار عاملی مقیاس کمال‌گرایی چندبعدی فراست و همکاران (۱۹۹۰) انجام شد با تأکید بر الگوهای ساختاری مشتمل بر سه، چهار و پنج عامل در مقابل یک ساختار شش‌عاملی، ضرورت جایگزینی نسخه عاملی کوتاه‌تر مقیاس کمال‌گرایی چندبعدی فراست و همکاران (۱۹۹۰) را تصریح کردند.

اگر چه مقیاس کمال‌گرایی چندبعدی هویت و فلت (۱۹۹۱) و مقیاس کمال‌گرایی چندبعدی فراست و همکاران (۱۹۹۰) ابعاد متمایزی از کمال‌گرایی را می‌سنجند، اما نتایج برخی مطالعات از همپوشانی این دو ابزار به‌طور تجربی حمایت کردند. مثال در مطالعه فلت و همکاران (۱۹۹۵) نتایج تحلیل‌های همبستگی نشان دادند که میزان پراکندگی مشترک بین ابعاد کمال‌گرایی خودمحور و دیگرمحور در مقیاس کمال‌گرایی چندبعدی هویت و فلت (۱۹۹۱) با زیرمقیاس‌های نگرانی درباره اشتباه‌ها و معیارهای والدینی در مقیاس کمال‌گرایی چندبعدی فراست و همکاران (۱۹۹۰) بسیار بالا بوده است. همچنین، در مطالعه اینس و کاکس (۲۰۰۲) نتایج تحلیل پراکندگی مشترک نشان داد که بین کمال‌گرایی اجتماع‌محور در مقیاس کمال‌گرایی چندبعدی فراست و همکاران (۱۹۹۰) با زیرمقیاس‌های معیارهای فردی، انتظارات والدینی، انتقاد والدینی و تردیدها درباره اعمال در مقیاس کمال‌گرایی چندبعدی فراست و همکاران (۱۹۹۰) همبستگی بالایی وجود دارد. مقیاس کمال‌گرایی چندبعدی هویت و فلت (۱۹۹۱) و مقیاس کمال‌گرایی چندبعدی فراست و همکاران (۱۹۹۰) ابعادی را شامل می‌شوند که با معیارهای فردی بالا، نگرانی درباره تأیید گرفتن از دیگران درباره عملکرد فردی و جست‌وجوی اشتباه‌ها فردی رابطه نشان می‌دهند. نتایج مطالعه کاکس و همکاران (۲۰۰۲) نشان داد که توسعه نسخه‌های کوتاه مقیاس‌های مقیاس کمال‌گرایی چندبعدی هویت و فلت (۱۹۹۱) و مقیاس کمال‌گرایی چندبعدی فراست و همکاران (۱۹۹۰) بر اساس ارزش عددی مقادیر بار عاملی در الگوهای تحلیل عاملی اکتشافی، سبب شد که نتایج تحلیل عاملی تأییدی نسخه‌های کوتاه مقیاس کمال‌گرایی چندبعدی هویت و فلت (۱۹۹۱) و مقیاس کمال‌گرایی چندبعدی فراست و همکاران (۱۹۹۰) با بهبود برازش الگوهای مفروض با داده‌ها همراه شوند. بر این اساس، ضرورت گریزناپذیر دسترسی

به یک ابزار سنجش واحد برای پژوهشگران علاقه‌مند به اندازه‌گیری جامع کمال‌گرایی سبب شد که هیل، هالسمن، فار، کیبلر، ویسنی و کندی (۲۰۰۴) نسخه جدید سیاهه کمال‌گرایی را توسعه بدهند که در مقایسه با هر یک از مقیاس‌های مقیاس کمال‌گرایی چندبُعدی هویت و فلت (۱۹۹۱) و مقیاس کمال‌گرایی چندبُعدی فراست و همکاران (۱۹۹۰) از توان بیشتری برای شمول دامنه معنایی مفهوم کمال‌گرایی برخوردار بود.

هیل و همکاران (۲۰۰۴) تأکید کردند تا قبل از توسعه نسخه جدید سیاهه کمال‌گرایی، هر گونه تلاش در مسیر مطالعه جامع مفهوم کمال‌گرایی مستلزم استفاده هم‌زمان از مقیاس کمال‌گرایی چندبُعدی هویت و فلت (۱۹۹۱) و مقیاس کمال‌گرایی چندبُعدی فراست و همکاران (۱۹۹۰) بوده است و ناکامی در استفاده هم‌زمان از مقیاس کمال‌گرایی چندبُعدی این دو پژوهشگر، حذف ابعاد خاصی از مفهوم کمال‌گرایی را به‌همراه داشته است. مقیاس کمال‌گرایی چندبُعدی هویت و فلت (۱۹۹۱) بدون ظرفیت تمایزگذاری بین وجوه خاص کمال‌گرایی مانند سازماندهی، نگرانی درباره اشتباه‌ها، تفکر وسواسی و معیارهای والدینی، یک تفسیر بین‌فردی محدود به سه زیرمقیاس از مفهوم کمال‌گرایی را ارائه می‌کند. در مقابل با وجود آن که مقیاس کمال‌گرایی چندبُعدی فراست و همکاران (۱۹۹۰) مجموعه متنوع‌تری از زیرمقیاس‌ها را در برمی‌گیرد اما از شمول ابعادی مانند نگرانی کمال‌گرایانه برای معیارهای دیگران و هدف‌مندی محروم می‌ماند. بنابراین، طبق دیدگاه هیل و همکاران (۲۰۰۴) توسعه نسخه جدید سیاهه کمال‌گرایی و آزمون ویژگی‌های فنی آن ضرورت یافت.

هیل و همکاران (۲۰۰۴) با هدف توسعه ابزاری که دامنه معنایی وسیع‌تری از مفهوم کمال‌گرایی را پوشش دهد، پس از مرور پیشینه پژوهش و انتخاب ابعاد تشکیل‌دهنده الگوی زیربنایی مقیاس کمال‌گرایی چندبُعدی فراست و همکاران (۱۹۹۰) و هم‌چنین انتخاب زیرمقیاس‌های تلاش برای ممتاز بودن، نگرانی درباره اشتباه‌ها، معیارهای بالا برای دیگران، احساس نیاز به تأیید دیگران^۱، سازماندهی^۲، فشار والدینی ادراک‌شده^۳، نشخوارذهنی^۴ و هدف‌مندی، برای شکل‌دهی به دامنه معنایی مفهوم کمال‌گرایی، گامی اساسی برداشتند. علاوه بر این، هیل و همکاران (۲۰۰۴) هم‌سو با کاکس و همکاران (۲۰۰۲) و کاومورا، هانت، فراست و دیپارتلو (۲۰۰۱) با هدف شناسایی خوشه‌هایی از سازه‌های کمال‌گرایی، ایده گروه‌بندی عوامل تشکیل‌دهنده کمال‌گرایی را به درون عوامل سطح بالاتر مثبت و منفی توصیه کردند. در بخش

-
1. need for approval
  2. organization
  3. perceived parental pressure
  4. rumination

اول مطالعه هیل و همکاران (۲۰۰۴) نتایج تحلیل مؤلفه‌های اصلی با استفاده از چرخش وریمکس هشت عامل نگرانی درباره اشتباه‌ها، معیارهای بالا درباره دیگران، احساس نیاز به تأیید، سازماندهی، فشار والدینی ادراک‌شده، هدف‌مندی، نشخوار ذهنی و تلاش برای ممتاز بودن را نشان داد. در این مطالعه، ضرایب همسانی درونی زیرمقیاس‌های نسخه جدید سیاهه کمال‌گرایی با فاصله زمانی ۳ تا ۶ هفته بین ۰/۷۵ تا ۰/۹۱ و مقادیر ضرایب همبستگی آزمون بازآمون برای زیرمقیاس‌های سیاهه کمال‌گرایی بین ۰/۷۱ تا ۰/۹۱ به‌دست آمد. همچنین، در بخش اول مطالعه هیل و همکاران (۲۰۰۴) نتایج تحلیل عاملی مرتبه دوم با استفاده از چرخش پرومکس^۱ دو مولفه کمال‌گرایی وظیفه‌محور^۲ دارای بار عاملی بالا برای سازماندهی، تلاش برای ممتازبودن و هدف‌مندی و مولفه کمال‌گرایی خودارزیابانه^۳ دارای بار عاملی بالا برای نگرانی درباره اشتباه‌ها، نیاز برای تأیید و نشخوار ذهنی را نشان داد. در بخش دوم مطالعه هیل و همکاران (۲۰۰۴) نتایج تحلیل عاملی تأییدی هر یک از هشت مقیاس به‌طور مستقل از ساختار تک عاملی مقیاس‌های چندگانه به‌طور تجربی حمایت کرد. در ادامه به منظور مشخص ساختن روابط بین زیرمقیاس‌های سیاهه کمال‌گرایی با استفاده از تحلیل عاملی تأییدی، الگوی تک عاملی کمال‌گرایی کلی و الگوی دو عاملی مشتمل بر کمال‌گرایی وظیفه‌شناس و کمال‌گرایی خودارزیابانه آزمون شدند. نتایج مقایسه دو الگو نشان داد که الگوی تک عاملی در مقایسه با الگوی دو عاملی با داده‌ها برازش بهتری دارد. نتایج تحلیل مؤلفه‌های اصلی با چرخش وریمکس مطالعه جمشیدی، حسین‌چاری، حقیقت و رزمی (۱۳۸۸) در مورد دانش‌آموزان مقطع راهنمایی شهر شیراز نشان داد که ساختار عاملی سیاهه کمال‌گرایی از شش عامل تلقی منفی از خود، نظم و سازماندهی، هدف‌مندی، فشار والدینی ادراک‌شده، تلاش برای ممتاز بودن و معیارهای بالا برای دیگران اشباع شده است. در این مطالعه ضرایب همسانی درونی زیرمقیاس‌های سیاهه کمال‌گرایی بین ۰/۶۱ تا ۰/۹۱ به‌دست آمد. در مطالعه کراسی، پاشاک، هندل، مانز و فیلر (۲۰۱۲) نتایج تحلیل روان‌سنجی سیاهه کمال‌گرایی در مورد گروهی از نوجوانان آمریکایی، ساختار روان‌سنجی گزارش شده توسط هیل و همکاران (۲۰۰۴) را تکرار کرد.

بر اساس آنچه گفته شد از یک‌سو، روند رو به رشد مطالعه مفهوم کمال‌گرایی ضرورت دسترسی به ابزاری که الگوی مفهومی زیربنایی آن از توان بالایی برای شمول دامنه وسیع معنایی قلمرو مطالعاتی کمال‌گرایی را بیش از پیش تصریح می‌کند. از سوی دیگر، فقدان شواهد تجربی کافی درباره ویژگی‌های فنی سیاهه کمال‌گرایی و همچنین تفاوت در نتایج موجود درباره

1. promax
2. conscientious perfectionism
3. self-evaluative perfectionism

ساختار عاملی سیاهه کمال‌گرایی در پژوهش‌های مختلف، آزمون مشخصه‌های روان‌سنجی این ابزار پژوهش را در بین گروهی از نوجوانان ایرانی بیش از پیش مورد تأکید قرار می‌دهد. بنابراین، در این پژوهش سوال زیر مطرح و آزمون شد.

آیا سیاهه نسخه جدید کمال‌گرایی در نمونه ایرانی از اعتبار و روایی کافی برخوردار است؟

روش

روش مطالعه حاضر توصیفی و از نوع همبستگی و جامعه آماری کلیه دانش‌آموزان دختر پیش‌دانشگاهی شهر تبریز در سال تحصیلی ۹۳-۱۳۹۲ بود. از این جامعه بر اساس منطق پیشنهادی کلاین (۲۰۰۵) به منظور برآورد دقیق نمونه آماری به ازای هر متغیر در سیاهه کمال‌گرایی، ۱۵ مشارکت‌کننده، بنابراین ۸۳۲ نوجوان دختر از رشته ریاضی، تجربی و انسانی با روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چندمرحله‌ای انتخاب و دانش‌آموزان در سه مرحله با استفاده از واحدهای نمونه‌گیری ناحیه آموزشی، مدرسه و کلاس انتخاب شد. ابتدا، از هر یک از نواحی پنج‌گانه آموزشی دو مدرسه انتخاب شد. از ناحیه ۱ مدرسه‌های انقلاب اسلامی و حضرت معصومه، از ناحیه ۲ سمیه و فاطمه زهرا، از ناحیه ۳ حضرت رقیه و دانش‌آموز، از ناحیه ۴ عفتیه و نسیمیه، از ناحیه ۵ مدارس فاطمیه و زینب کبری، سپس، در مدارس منتخب از بین هر رشته آموزشی که شامل علوم انسانی، ریاضی و تجربی بود یک کلاس انتخاب شد.

ابزار پژوهش

۱. سیاهه کمال‌گرایی. هیل و همکاران (۲۰۰۴) پس از مرور پیشینه نظری و تجربی موجود در حوزه مطالعاتی سنجش کمال‌گرایی، با هدف دستیابی به ابزاری که از توان بیشتری برای شمول گستره معنایی مفهوم کمال‌گرایی برخوردار باشد، سیاهه کمال‌گرایی را توسعه دادند. در سیاهه کمال‌گرایی آزمودنی‌ها به ۵۹ گویه روی طیفی پنج درجه‌ای از کاملاً مخالف = ۱ تا کاملاً موافق = ۵ پاسخ می‌دهند. سیاهه کمال‌گرایی از هشت زیرمقیاس نگرانی درباره اشتباه‌ها شامل گویه‌های ۶، ۱۴، ۲۲، ۳۰، ۳۸، ۴۶، ۵۳ و ۵۷، معیارهای بالا برای دیگران گویه‌های ۳، ۱۱، ۱۹، ۲۷، ۳۵، ۴۳ و ۵۰، نیاز به تأیید دیگران گویه‌های ۲، ۱۰، ۱۸، ۲۶، ۳۴، ۴۲، ۴۹ و ۵۹، نظم و سازماندهی گویه‌های ۴، ۱۲، ۲۰، ۲۸، ۳۶، ۴۴، ۵۱ و ۵۶، فشار والدینی ادراک‌شده گویه‌های ۷، ۱۵، ۲۳، ۳۱، ۳۹، ۴۷، ۵۴ و ۵۸، هدف‌مندی گویه‌های ۵، ۱۳، ۲۱، ۲۹، ۳۷، ۴۵ و ۵۲، نشخوارذهنی گویه‌های ۸، ۱۶، ۲۴، ۳۲، ۴۰، ۴۸ و ۵۵ و تلاش برای ممتازبودن گویه‌های ۱، ۹، ۱۷، ۲۵، ۳۳ و ۴۱ تشکیل شده است. بر اساس نتایج تحلیل عاملی مرتبه دوم در مطالعه هیل و همکاران (۲۰۰۴) از تجمیع زیرمقیاس‌های معیارهای بالا برای دیگران، نظم و سازماندهی، هدف‌مندی و

Archive of SID

تلاش برای ممتاز بودن، مؤلفه کمال‌گرایی وظیفه‌محور حاصل می‌شود و از تجمیع زیرمقیاس‌های نگرانی دربارهٔ اشتباه‌ها، نیاز به تأیید، فشار والدینی ادراک‌شده و نشخوارذهنی، مؤلفه کمال‌گرایی خودارزیابانه حاصل می‌شود. شواهد تجربی مختلف از ویژگی‌های فنی سیاهه کمال‌گرایی حمایت کرده‌اند (کراسی و همکاران، ۲۰۱۲؛ جمشیدی و همکاران، ۱۳۸۸). در این مطالعه، تحلیل داده‌ها بر پایهٔ نظریهٔ کلاسیک آزمون^۱ انجام شد. ابقا یا حذف مواد مقیاس به اتکای مشخصه‌های آماری تحلیل عاملی صورت گرفت.

شیوه اجرا. بعد از مراحل نامه نگاری و کسب اجازه از اداره آموزش و پرورش کل و نواحی زیرمجموعه آن و همچنین بعد از هماهنگی با مدیران مدارس، در زمان‌های هماهنگ‌شده با معلمان، به کلاس‌ها مراجعه شد. برای جلب اعتماد و همکاری دانش‌آموزان در تکمیل پرسش‌نامه، توضیح‌های لازم درباره هدف پژوهش و حفظ اطلاعات شخصی به آن‌ها داده شد.

یافته‌ها

از ۸۳۲ نوجوان دختر، ۲۸۹ دانش‌آموز در رشته ریاضی، ۲۸۰ دانش‌آموز در رشتهٔ تجربی و ۲۶۳ دانش‌آموز در رشتهٔ انسانی تحصیل می‌کردند. میانگین و انحراف معیار سن این نوجوانان برابر با $۱۷/۵۷ \pm ۰/۶۱$ بود. در این مطالعه برای تحلیل اکتشافی مقیاس‌های سیاهه کمال‌گرایی همسو با مطالعات هیل و همکاران (۲۰۰۴)، کراسی و همکاران (۲۰۱۲) و جمشیدی و همکاران (۱۳۸۸) با هدف تعیین روایی عاملی نسخه فارسی سیاهه کمال‌گرایی از روش تحلیل عاملی اکتشافی استفاده شد. بنابراین، ابتدا، نسخهٔ فارسی سیاهه کمال‌گرایی از طریق تحلیل مؤلفه‌های اصلی با استفاده از چرخش وریمکس، تحلیل شد. قبل از انجام تحلیل مؤلفه‌های اصلی، اندازه شاخص کفایت نمونه‌برداری کایزر-میر-الکین^۲ محاسبه و برابر با $۰/۹۰$ و آزمون کرویت بارتلت [$1711N= 832$], $17153/39$, $p < 0/001$] به دست آمد که نشان می‌دهد نمونه و ماتریس همبستگی برای این تحلیل مناسب‌اند. برای تعیین مناسب‌ترین عامل‌ها، با در نظر گرفتن نمودار صخره‌ای، ارزش‌های ویژه و درصد واریانس تبیین‌شده توسط هر عامل، عامل‌ها با روش مؤلفه‌های اصلی و چرخش وریمکس استخراج و در جدول ارائه شد.

1. Classic Test Theory (CTT)
2. Kaiser-Mayer-Olkin

در جدول ۲ روی قطر اصلی ماتریس ضریب‌های همسانی درونی زیرمقیاس‌ها و مقادیر میانگین، انحراف معیار، ضرایب همبستگی بین زیرمقیاس‌ها و هم‌چنین ضریب‌های همسانی درونی هشت زیرمقیاس گزارش شده که نشان می‌دهد مقادیر ضریب‌های همسانی درونی زیرمقیاس‌ها بین ۰/۵۸ تا ۰/۸۶ است.

جدول ۳. مقادیر بارهای عاملی مقیاس‌های کمال‌گرایی بر اساس تحلیل اکتشافی مرتبه دوم

عامل	مؤلفه کمال‌گرایی خودارزیابانه	مؤلفه کمال‌گرایی وظیفه‌مدار
نشخوارذهنی	۰/۸۴	
نیاز به تأیید دیگران	۰/۸۰	
نگرانی درباره اشتباهات	۰/۷۸	
فشار والدینی ادراک‌شده	۰/۵۶	
معیارهای بالا برای دیگران	۰/۵۱	
هدف‌مندی		۰/۸۳
نظم و سازماندهی		۰/۷۸
تلاش برای ممتاز بودن		۰/۶۰

در جدول ۳ نتایج تحلیل مؤلفه‌های اصلی با استفاده از چرخش و ریمکس نشان می‌دهد زیرمقیاس‌های نشخوارذهنی، نیاز به تأیید، نگرانی درباره اشتباهات، فشار والدینی ادراک‌شده و معیارهای بالا برای دیگران روی مؤلفه کمال‌گرایی خودارزیابانه و زیرمقیاس‌های هدف‌مندی، نظم و سازماندهی و تلاش برای ممتاز بودن روی مؤلفه کمال‌گرایی وظیفه‌محور بار عاملی بالایی دارند.

جدول ۴. شاخص‌های نیکویی برازش و مقادیر بارهای عاملی الگوهای تحلیل عاملی تأییدی

تک‌عاملی زیرمقیاس‌های سیاهه کمال‌گرایی

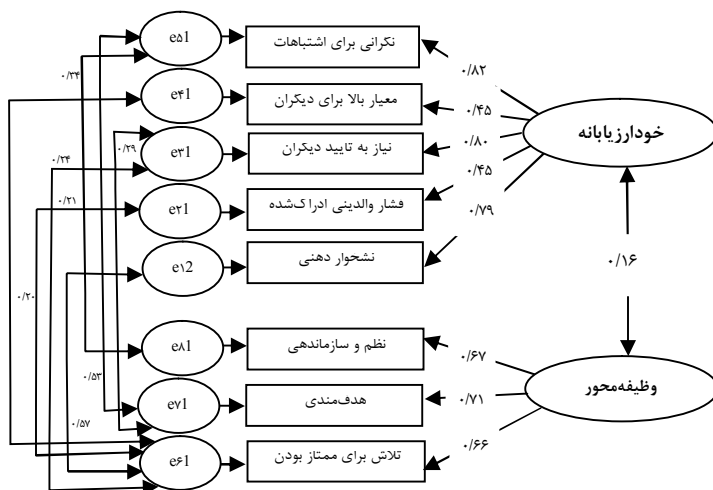
مقیاس‌های سیاهه کمال‌گرایی	مجدورخی دو	درجه آزادی	شاخص نیکویی برازش	شاخص نیکویی انطباقی	شاخص برازش مقایسه‌ای	خطای ریشه مجدور، میانگین تقریب	بارگیری‌ها
نگرانی درباره اشتباهات	۳۶/۵۰	۱۷	۰/۹۹	۰/۹۸	۰/۹۹	۰/۰۴	۰/۴۴ تا ۰/۷۲
معیارهای بالا برای دیگران	۲۱/۹۸	۱۳	۰/۹۹	۰/۹۸	۰/۹۸	۰/۰۲۹	۰/۴۰ تا ۰/۶۰
نیاز به تأیید دیگران	۳۴/۲۴	۱۶	۰/۹۹	۰/۹۸	۰/۹۹	۰/۰۳۷	۰/۴۳ تا ۰/۸۲
نظم و سازماندهی	۵۳/۱۲	۱۴	۰/۹۸	۰/۹۶	۰/۹۹	۰/۰۴۹	۰/۴۷ تا ۰/۸۱
فشار والدینی ادراک‌شده	۵۰/۴۱	۱۳	۰/۹۸	۰/۹۵	۰/۹۸	۰/۰۰۵	۰/۴۰ تا ۰/۶۹
هدف‌مندی	۱۹/۵۷	۱۰	۰/۹۹	۰/۹۸	۰/۹۹	۰/۰۳۴	۰/۵۲ تا ۰/۷۴
نشخوارذهنی	۳۱/۰۷	۱۱	۰/۹۹	۰/۹۷	۰/۹۸	۰/۰۴۷	۰/۵۱ تا ۰/۷۳
تلاش برای ممتاز بودن	۲۲/۹۱	۸	۰/۹۹	۰/۹۸	۰/۹۸	۰/۰۴۷	۰/۳۹ تا ۰/۷۹

مقادیر شاخص‌های نیکویی برازش و بارهای عاملی گزارش شده در جدول ۴ از ساختار تک‌عاملی برای هر یک از هشت مقیاس به‌طور تجربی حمایت می‌کند. به بیان دیگر، در جدول ۴ در جدول ۴ یافته‌های تحلیل عاملی تأییدی نشان می‌دهد در نمونه نوجوانان ایرانی الگوی تک‌عاملی برای هر یک از زیرمقیاس‌ها با داده‌ها برازش قابل قبولی دارد. در مطالعه حاضر، از بین شاخص‌های نیکویی برازش الگوی اندازه‌گیری تک‌عاملی هر یک از مقیاس‌ها در نمونه نوجوانان ایرانی از شاخص‌های پیشنهادی هو و بنتلر (۱۹۹۹) شامل شاخص مجذور خی، شاخص مجذور خی بر درجه آزادی، شاخص برازش مقایسه‌ای^۱، شاخص نیکویی برازش^۲، شاخص نیکویی برازش انطباقی^۳ و خطای ریشه مجذور میانگین تقریب^۴ استفاده شد. اگر چه طبق دیدگاه بیرن (۲۰۰۶) در مطالعه حاضر، ساختار تک‌عاملی مفروض برای زیرمقیاس‌های سیاهه کمال‌گرایی با داده‌ها برازش قابل قبولی نشان می‌دهد، اما بر اساس منطق پیشنهادی هو و بنتلر (۱۹۹۹) برای تعیین برازش الگو با داده‌ها بر اساس شاخص‌های پیش‌گفته، ارزش عددی بالاتر از ۲ برای شاخص مجذور خی بر درجه آزادی، ارزش عددی بالاتر از ۰/۰۶ برای شاخص خطای ریشه مجذور میانگین تقریب و ارزش عددی کمتر از ۰/۹۰ برای شاخص برازش مقایسه‌ای، شاخص نیکویی برازش و شاخص نیکویی برازش انطباقی، با هدف کمک به بهبود برازندگی الگو، ضرورت اصلاح الگوی اندازه‌گیری تک‌عاملی را برای برخی از مقیاس‌ها گریزناپذیر ساخت.

آزمون برازندگی الگو با داده‌ها با استفاده از انتخاب اصلاح الگو نشان داد که برای زیرمقیاس نگرانی درباره اشتباه‌ها پس از ایجاد کواریانس بین باقی‌مانده‌های خطا برای گویه‌های «۴۶ و ۵۳»، «۲۲ و ۴۶» و «۲۲ و ۱۴» ۳ واحد کاهش در درجه آزادی و ۷۸/۳۷ واحد کاهش در مقدار مجذور خی، برای زیرمقیاس معیارهای بالا برای دیگران پس از ایجاد کواریانس بین باقی‌مانده‌های خطا برای گویه‌های «۵۰ و ۴۳» ۱ واحد کاهش در درجه آزادی و ۲۸/۹۳ واحد کاهش در مقدار مجذور خی، برای زیرمقیاس نیاز به تأیید دیگران پس از ایجاد کواریانس بین باقی‌مانده‌های خطا برای گویه‌های «۴۹ و ۳۴»، «۳۴ و ۱۰»، «۲۶ و ۱۸» و «۱۸ و ۲» ۴ واحد کاهش در درجه آزادی و ۱۲۹/۲۶ واحد کاهش در مجذور خی، برای زیرمقیاس نظم و سازماندهی پس از ایجاد کواریانس بین باقی‌مانده‌های خطا برای گویه‌های «۲۰ و ۴»، «۲۸ و ۱۲»، «۴۴ و ۲۰»، «۵۱ و ۳۶» و «۵۶ و ۳۶» ۵ واحد کاهش

1. Comparative Fit Index (CFI)
2. Goodness of Fit Index (GFI)
3. Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI)
4. Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA)

در درجه آزادی و ۱۱۹/۷۶ واحد کاهش در مقدار مجذور خی، برای زیرمقیاس هدفمندی پس از ایجاد کواریانس بین باقی‌مانده‌های خطا برای گویه‌های «۵ و ۲۱»، «۳۷ و ۱۳»، «۳۷ و ۵» و «۵۲ و ۳۷» ۴ واحد کاهش در درجه آزادی و ۱۰۵/۸۳ واحد کاهش در مقدار مجذور خی، برای زیرمقیاس نشخواردهنی پس از ایجاد کواریانس بین باقی‌مانده‌های خطا برای گویه‌های «۴۸ و ۵۵»، «۴۰ و ۱۶» و «۴۸ و ۲۴» ۳ واحد کاهش در درجه آزادی و ۴۱/۱۷ واحد کاهش در مقدار مجذور خی و در نهایت، برای زیرمقیاس تلاش برای ممتاز بودن پس از ایجاد کواریانس بین باقی‌مانده‌های خطا برای گویه‌های «۹ و ۱۷» ۱ واحد کاهش در درجه آزادی و ۱۷/۸۳ واحد کاهش در مقدار مجذور خی به‌دست آمد. برای تعیین پراکندگی مشترک بین مؤلفه کمال‌گرایی خودارزیابانه و کمال‌گرایی به‌کمک تحلیل عاملی تأییدی ساختار مرتبه بالاتر، برزندگی داده‌ها با الگوی دو عاملی مشتمل بر مؤلفه‌های زیربنایی کمال‌گرایی خودارزیابانه و کمال‌گرایی وظیفه‌محور آزمون شد.

شکل ۱. الگوی دو عاملی سطح بالاتر کمال‌گرایی پس از اصلاح

بر اساس نتایج تحلیل عاملی اکتشافی در مرحله قبل، در شکل ۱، مقیاس‌های نشخواردهنی، نیاز به تأیید، نگرانی درباره اشتباهات، فشار والدینی ادراک‌شده و معیارهای بالا برای دیگران به‌عنوان نشان‌گرهای مؤلفه کمال‌گرایی خودارزیابانه و مقیاس‌های هدفمندی، نظم و سازماندهی و تلاش برای ممتاز بودن به‌عنوان نشان‌گرهای مؤلفه کمال‌گرایی وظیفه‌محور انتخاب شدند. آزمون برزندگی الگوی دو عاملی سطح بالاتر با داده‌ها با استفاده از انتخاب اصلاح

الگو نشان داد که پس از ایجاد کواریانس بین باقی‌مانده‌های خطا برای نشان‌گرهای «هدفمندی و نیاز به تأیید دیگران»، «تلاش برای ممتاز بودن و نشخوارذهنی»، «تلاش برای ممتاز بودن و فشار والدینی ادراک‌شده»، «تلاش برای ممتاز بودن و نیاز به تأیید دیگران»، «نگرانی برای اشتباه‌ها و هدفمندی»، «تلاش برای ممتاز بودن و معیارهای بالا برای دیگران» و «نظم و سازماندهی و نگرانی برای اشتباه‌ها» ۷ واحد کاهش در درجه آزادی و ۲۰۳/۷۲ واحد کاهش در مجذور خی ایجاد کرد. شکل ۱، ساختار دو عاملی مرتبه بالاتر سیاهه کمال‌گرایی را پس از اصلاح الگو برای گروه نوجوانان ایرانی نشان می‌دهد. برای الگوی اصلاح‌شده مقادیر شاخص‌های نیکویی برازش شامل شاخص مجذور خی، درجه آزادی، شاخص برازش مقایسه‌ای، شاخص نیکویی برازش، شاخص نیکویی برازش انطباقی و خطای ریشه مجذور میانگین تقریب به ترتیب برابر با ۳۶/۵۲، ۱۲، ۰/۹۹، ۰/۹۹، ۰/۹۷ و ۰/۰۵ به دست آمد. ارزش عددی مقادیر شاخص‌های نیکویی برازش برای الگوی دو عاملی مرتبه بالاتر کمال‌گرایی، برازش خوب الگوی اصلاح‌شده را با داده‌ها نشان می‌دهد.

بحث و نتیجه‌گیری

نتایج مطالعه حاضر هم‌سو با یافته‌های مطالعات هیل و همکاران (۲۰۰۴) و کراسی و همکاران (۲۰۱۲) نشان می‌دهد که نسخه جدید سیاهه کمال‌گرایی برای ابزارهای موجود کمال‌گرایی مانند مقیاس کمال‌گرایی چندبُعدی هویت و فلت (۱۹۹۱) و مقیاس کمال‌گرایی چندبُعدی فراست یک جایگزین نویددهنده محسوب می‌شود. در قلمرو سنجش کمال‌گرایی، نتایج مطالعه حاضر هم‌سو با یافته‌های مطالعات هیل و همکاران (۲۰۰۴) و کراسی و همکاران (۲۰۱۲) نشان می‌دهد که ویژگی‌های جامعیت^۱ و دقت^۲ سیاهه کمال‌گرایی و زیرمقیاس‌های آن سبب شده است که اندازه‌گیری مؤلفه‌های بنیادین کمال‌گرایی با کارآمدی فزونی‌یافته^۳ و کمینه افزونگی^۴ همراه شود. به بیان دیگر، نتایج این مطالعه هم‌سو با یافته‌های مطالعات دیگر نشان می‌دهد که سیاهه کمال‌گرایی از مشخصه‌های روان‌سنجی نیرومندی برخوردار است. علاوه بر این، نتایج مطالعه حاضر نشان می‌دهد که هشت مقیاس سیاهه کمال‌گرایی نیز از مشخصه‌های روان‌سنجی قابل قبولی برخوردارند. به بیان دیگر، در مطالعه حاضر هم‌سو با یافته‌های مطالعات هیل و همکاران (۲۰۰۴)، کراسی و همکاران (۲۰۱۲) و جمشیدی و همکاران (۱۳۸۸)، نتایج الگوهای تحلیل مؤلفه‌های اصلی،

1. inclusiveness
2. precision
3. increased efficiency
4. minimal redundancy

الگوهای تحلیل عاملی تأییدی و ضرایب همسانی درونی نشان می‌دهد که از ساختارهای تک‌بعدی آشکار و تغییرپذیری خوبی برخوردارند. علاوه بر این، در مطالعه حاضر هم‌سو با مطالعه هیل و همکاران (۲۰۰۴) برازندگی بیشتر الگوی دو عاملی سیاهه کمال‌گرایی با داده‌ها در مقایسه با الگوی تک‌عاملی نشان می‌دهد اگرچه پراکندگی مشترک بین مقیاس‌های سیاهه کمال‌گرایی بیان‌گر عامل زیربنایی کمال‌گرایی است، اما نمی‌توان روابط منحصر به فرد افزوده بین مقیاس‌ها را نادیده گرفت. علاوه بر این، نتایج مطالعه حاضر هم‌سو با یافته‌های مطالعات اینس و کاکس (۲۰۰۲)، شافران و منسل (۲۰۰۱) و برامان-فالکس، هیل و گرین (۲۰۰۸) نشان می‌دهد که اغلب سازه کمال‌گرایی به دو عامل اصلی افزاز می‌شود. همچنین، در مطالعه حاضر برتری برازندگی الگوی دو عاملی با داده‌ها در مقایسه با الگوی تک عاملی هم‌سو با یافته‌های مطالعات کاکس و همکاران (۲۰۰۲)، اسلانی و همکاران (۲۰۰۱) و ریس و میرزاده (۲۰۰۰) از ضرورت و اهمیت ایده تمایزگذاری بین ابعاد کلی سازگاران و ناسازگاران کمال‌گرایی به‌طور تجربی حمایت می‌کند.

یافته‌های مطالعه حاضر باید در بافت محدودیت‌های آن تفسیر و تعمیم داده شود. اول، در مطالعه حاضر، تحلیل روان‌سنجی سیاهه کمال‌گرایی به یک گروه از نوجوانان دختر محدود شد. بنابراین، بسط یافته‌های پژوهش حاضر به دو جنس و گروه‌های مختلف بالینی و غیربالینی با محدودیت روبه‌رو است. بر این اساس، تحلیل روان‌سنجی سیاهه کمال‌گرایی در بین نمونه‌های بالینی یک ضرورت پژوهشی غیرقابل انکار است. دوم، در مطالعه حاضر به منظور تحلیل روان‌سنجی سیاهه کمال‌گرایی در دختران نوجوان از یک طرح مقطعی^۱ استفاده شد. بنابراین، تکرار و بسط این یافته‌ها در مطالعات بعدی به کمک طرح‌های طولی با اهمیت است. بدون شک انجام پژوهش‌های طولی برای میزان ثبات اندازه‌های حاصل درباره ویژگی‌های فنی سیاهه کمال‌گرایی از اهمیت قابل ملاحظه‌ای برخوردار است. سوم، پیشنهاد می‌شود که در پژوهش‌های بعدی به منظور آزمون ویژگی‌های فنی سیاهه کمال‌گرایی در گروه‌های مختلف، از شاخص‌های روایی و اعتبار بیشتری مانند آزمون‌بازآزمون و روایی هم‌زمان و پیش‌بین استفاده شود. نقش عوامل روش‌شناختی مانند وجود یا عدم وجود سوگیری پاسخ در گروه‌های جنسی مختلف نیز از طریق آزمون هم‌ارزی عاملی^۲ سیاهه کمال‌گرایی مطالعه شود.

1. cross-sectional
2. factorial equivalence

در مجموع، نتایج مطالعه حاضر نشان می‌دهد که سیاهه کمال‌گرایی برای اندازه‌گیری مفهوم کمال‌گرایی در بین نوجوانان ایرانی یک ابزار سنجش سودمند و کارآمد است. با وجود کثرت ابزارهای مختلف برای سنجش مفهوم کمال‌گرایی، هیل و همکاران (۲۰۰۴) تأکید کردند که سیاهه کمال‌گرایی در مقایسه با ابزارهای دیگر مانند مقیاس کمال‌گرایی چندبعدی هویت و فلت (۱۹۹۱) و مقیاس کمال‌گرایی چندبعدی فراست و همکاران (۱۹۹۰) از لحاظ کارآمدی^۱، شفافیت تفسیر^۲، کیفیت روان‌سنجی^۳ و توان پیش‌بینی^۴ مطلوب‌تر است.

منابع

- بشارت، محمد علی. (۱۳۸۶). ساخت و اعتباریابی مقیاس کمال‌گرایی چندبعدی تهران. پژوهش‌های روان‌شناختی، ۱۰(۱ و ۲ پیاپی ۱۹): ۴۹-۶۸.
- بی‌طرف، شبنم، شعیری، محمد رضا، و حکیم جوادی، منصور. (۱۳۸۹). هراس اجتماعی، سبک‌های والدگری و کمال‌گرایی. فصلنامه روان‌شناسی تحولی (روان‌شناسان ایرانی)، پاییز، ۷(۲۵): ۸۳-۷۵.
- جمشیدی، بهنام، حسین چاری، مسعود، حقیقت، شهربانو، و رزمی، محمدرضا. (۱۳۸۸). اعتباریابی مقیاس جدید کمال‌گرایی. مجله علوم رفتاری، ۳(۱): ۳۳-۴۳.
- شیخی، محسن، فتح‌آبادی، جلیل، و حیدری، محمود. (۱۳۹۲). ارتباط اضطراب، خودکارآمدی و کمال‌گرایی با اهمال‌کاری در تدوین پایان‌نامه. فصلنامه روان‌شناسی تحولی (روان‌شناسان ایرانی)، ۹(۳۵): ۲۸۳-۲۹۵.
- قنبری، سعید، جواهری، عابدین، سیدموسوی، پریسا سادات، و ملحی، الناز. (۱۳۸۹). رابطه بین ابعاد کمال‌گرایی دانشجویان و روابط مثبت آن‌ها با دیگران. فصلنامه روان‌شناسی کاربردی، ۴(۱۶): ۷۲-۸۴.

- Baş, A. U., & Siyez, D. M. (2012). Adaptation of the child and adolescent perfectionism scale to Turkish: The validity and reliability study. *Elementary Education Online*, 9(3): 898-909.
- Broman-Fulks, J. J., Hill, R. W., & Green, B. A. (2008). Is perfectionism categorical or dimensional? A taxometric analysis. *Journal of Personality Assessment*, 90(5): 481-490.

-
1. efficiency
  2. clarity of interpretation
  3. psychometric quality
  4. predictive power

- Burns, D. D. (1980). The perfectionist's script for self-defeat. *Psychology Today*, 13:70–76 .
- Byrne, B. M. (2006). *Structural equation modeling with EQS: Basic concepts, applications, and programming*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Cruce, S. E., Pashak, T. J., Handal, P. J., Munz, D. C., & Gfeller, J. D. (2012). Conscientious Perfectionism, Self-Evaluative Perfectionism, and the Five-Factor Model of personality traits. *Personality and Individual Differences*, 53(3): 268-273.
- Enns, M. W., & Cox, B. J. (1999). Perfectionism and depression symptom severity in major depressive disorder. *Behavior Research and Therapy*, 37: 783–794.
- Enns, M.W., & Cox, B. J. (2002). *The nature and assessment of perfectionism: Acritical analysis*. In G. L. Flett & P. L. Hewitt (Eds.), *Perfectionism: Theory, research and practice* (pp. 33–62). Washington, DC: American Psychological Association.
- Flett, G. L., & Hewitt, P. L. (2002). *Perfectionism and maladjustment: An overview of theoretical, definitional, and treatment issues*. In P. L. Hewitt & G. L. Flett (Eds.), *Perfectionism* (pp. 5-31). Washington, DC: APA.
- Flett, G. L., & Hewitt, P. L. (2006). Positive versus negative perfectionism in psychopathology: A comment on Slade and Owens's dual process model. *Behavior Modification*, 30: 472-495.
- Flett, G. L., Panico, T., & Hewitt, P. L. (2011). Perfectionism, type a behavior, and self-efficacy in depression and health symptoms among adolescents. *Current Psychology*, 30: 105–116.
- Frost, R. O., Marten, P., Lahart, C., & Rosenblate, R. (1990). The dimensions of perfectionism. *Cognitive Therapy and Research*, 14: 449–468.
- Frost, R. O., & Steketee, G. (1997). Perfectionism in obsessive compulsive disorder patients. *Behavior Research and Therapy*, 35: 291–296.
- Frost, R. O., Turcotte, T. A., Heimberg, R. G., Mattia, J. I., Holt, C. S., & Hope, D. A. (1995). Reactions to mistakes among subjects high and low in perfectionistic concern over mistakes. *Cognitive Therapy and Research*, 19: 195–205.
- Gelabert, E., García-Esteve2, L., Martín-Santos, R., Gutiérrez, F., Torres, A., & Subirà, S. (2011). Psychometric properties of the Spanish version of the Frost Multidimensional Perfectionism Scale in women. *Psicothema*, 23(1): 133-139.
- Hewitt, P. L., & Flett, G. L. (1991). Perfection in the self and social contexts: Conceptualization, assessment, and association with psychopathology. *Journal of Personality and Social Psychology*, 60:456–470.
- Hill, R. W., Huelsman, T. J., & Araujo, G. (2010). Perfectionistic concerns suppress associations between perfectionistic strivings and positive life outcomes. *Personality and Individual Differences*, 48: 584–589.

- Hill, R. W., Huelsman, T. J., Furr, R. M., Kibler, J., Vicente, B., & Kennedy, C. (2004). A new measure of perfectionism: The Perfectionism Inventory. *Journal of Personality Assessment*, 82: 80–91.
- Hu, L., & Bentler, P. M. (1999). Cutoff criteria for fit indexes in covariance structure analysis: Conventional criteria versus new alternatives. *Structural Equation Modeling*, 6: 1–55.
- Lee, D., & Park, H. (2011). Cross-Cultural Validity of the Frost Multidimensional Perfectionism Scale in Korea. *The Counseling Psychologist*, 39: 320-345.
- Kawamura, K. Y., Hunt, S. L., Frost, R. O., & Dibartolo, P. (2001). Perfectionism, anxiety, and depression: Are the relationships independent? *Cognitive Therapy and Research*, 25: 291–301.
- Khodarahimi, S. (2010). Perfectionism and five-big model of personality in an Iranian sample. *International Journal of Psychology and Counseling*, 2(4): 72-79.
- Navarez, J. C., & Cayubit, R. F. O. (2011). Exploring the factors of perfectionism within the big five personality model among Filipino college students. *Educational Measurement and Evaluation Review*, 2: 77-91.
- Nilsson, J. E., Paul, B. D., Lupini, L. N., & Tatem, B. (1999). Cultural differences in perfectionism: A comparison of African American and White college students. *Journal of College Student Development*, 40: 141–150.
- Purdon, C., Antony, M., & Swinson, R. (1999). Psychometric properties of the Frost Multidimensional Perfectionism Scale in a clinical anxiety disorders sample. *Journal of Clinical Psychology*, 55: 1271–1286.
- Rice, K. G., Ashby, J. S., & Slaney, R. B. (2007). Perfectionism and the five-factor model of personality. *Assessment*, 14 (4): 385-398.
- Rice, K. G., Leever, B. A., Christopher, J., & Porter, J. D. (2006). Perfectionism, stress, and social (dis)connection: A short-term study of hopelessness, depression, and academic adjustment among honors students. *Journal of Counseling Psychology*, 53: 524–534.
- Rice, K.G., & Preusser, K.J. (2002). The Adaptive/Maladaptive Perfectionism Scale. *Measurement and Evaluation in Counseling and Development*, 34: 210-222.
- Rice, K.G., & Mirzadeh, S. A. (2000). Perfectionism, attachment, and adjustment. *Journal of Counseling Psychology*, 47: 238–250.
- Rice, K. G., & Stuart, J. (2010). Differentiating adaptive and maladaptive perfectionism on the MMPI–2 and MIPS revised. *Journal of Personality Assessment*, 92(2): 158–167.
- Slaney, R. B., Rice, K. G., Mobley, M., Trippi, J., & Ashby, J. S. (2001). The revised Almost Perfect Scale. *Measurement and Evaluation in Counseling and Development*, 34: 130–146.
- Stober, J. (1998). The Frost Multidimensional Perfectionism Scale revisited: More perfect with four (instead of six) dimensions. *Personality and Individual Differences*, 24: 481–491.

- Stoeber, J., & Rambow, A. (2007). Perfectionism in adolescent school students: Relations with motivation, achievement, and well-being. *Personality and Individual Differences*, 42(7): 1379-1389.
- Stoeber, J., Hoyle, Z., & Last, F. (2013). The consequences of perfectionism scale: Factorial structure and relationships with perfectionism, performance perfectionism, affect, and depressive symptoms. *Measurement and Evaluation in Counseling and Development*, 46(3): 178-191.
- Stumpf, H., & Parker, W. (2000). A hierarchical structural analysis of perfectionism and its relation to other personality characteristics. *Personality and Individual Differences*, 28: 837-852.
- Yeh, Y., & Ting, Y. (2008). Confirmatory Analyses of Perfectionism on high School Students in Taipei. From: <http://files.eric.ed.gov/fulltext/ED501855.Pdf>.

***

کاملاً موافقم = ۱، تا حدی موافقم = ۲، نه موافقم نه مخالفم = ۳، تا حدی مخالفم = ۴، کاملاً مخالفم = ۵

کاملاً مخالفم	تا حدی مخالفم	نه موافقم نه مخالفم	تا حدی موافقم	کاملاً موافقم	سوال‌ها
۵	۴	۳	۲	۱	۱. من تنها زمانی احساس رضایت می‌کنم که تکالیفم را کامل و بی‌نقص انجام داده باشم و نتایج عالی به‌دست آورم.
۵	۴	۳	۲	۱	۲. من به توصیه‌های دیگران در مورد خودم خیلی حساس هستم.
۵	۴	۳	۲	۱	۳. وقتی کیفیت کار اطرافیانم با معیارهای من هماهنگ نباشد، معمولاً به آن‌ها گوشزد می‌کنم.
۵	۴	۳	۲	۱	۴. من آدم فوق‌العاده منظمی هستم.
۵	۴	۳	۲	۱	۵. قبل از تصمیم‌گیری، همه راه‌ها را به‌دقت بررسی می‌کنم.
۵	۴	۳	۲	۱	۶. اگر اشتباه کنم، در نظر دیگران کوچک خواهم شد.
۵	۴	۳	۲	۱	۷. احساس می‌کنم والدینم اصرار دارند که من در همه زمینه‌ها، بهترین باشم.
۵	۴	۳	۲	۱	۸. اگر در انجام کاری نتوانم نتایج عالی و کامل کسب کنم، مدت زیادی ناراحتی حاصل از آن در ذهنم باقی می‌ماند.
۵	۴	۳	۲	۱	۹. من تمام نیروی خود را برای رسیدن به نتایج کامل و بی‌نقص صرف می‌کنم.
۵	۴	۳	۲	۱	۱۰. وقتی نتایج کار خود را با دیگران مقایسه می‌کنم، اغلب احساس بی‌لیاقتی می‌کنم.
۵	۴	۳	۲	۱	۱۱. وقتی اطرافیانم کارها را با کیفیتی که من انتظار دارم انجام نمی‌دهند، ناراحت می‌شوم.
۵	۴	۳	۲	۱	۱۲. من اعتقاد دارم که هر چیزی باید سر جای خودش قرار گیرد.
۵	۴	۳	۲	۱	۱۳. من بخشی از وقتم را صرف برنامه‌ریزی برای کارهایم می‌کنم.
۵	۴	۳	۲	۱	۱۴. وقتی در انجام تکلیفی شکست می‌خورم، خیلی احساس شرمندگی می‌کنم.
۵	۴	۳	۲	۱	۱۵. والدینم از من انتظار دارند که به اهداف خیلی بالایی برسم و موفقیت زیادی کسب کنم.
۵	۴	۳	۲	۱	۱۶. من در بیشتر مواقع نگران کارهایی هستم که انجام داده‌ام یا باید انجام دهم.
۵	۴	۳	۲	۱	۱۷. من نمی‌توانم کاری را نیمه‌کاره رها کنم.
۵	۴	۳	۲	۱	۱۸. عکس‌العمل دیگران نسبت به کارهایم برایم خیلی مهم است.
۵	۴	۳	۲	۱	۱۹. من از آدم‌هایی که خوب کار نمی‌کنند و بعد بهانه‌تراشی می‌کنند، بدم می‌آید.
۵	۴	۳	۲	۱	۲۰. فکر می‌کنم که آدم مرتب و منظمی هستم.
۵	۴	۳	۲	۱	۲۱. اغلب تصمیم‌هایم را بعد از فکر کردن زیاد می‌گیرم.
۵	۴	۳	۲	۱	۲۲. وقتی اشتباه می‌کنم، خیلی ناراحت می‌شوم.
۵	۴	۳	۲	۱	۲۳. والدینم به‌سختی از من راضی می‌شوند.
۵	۴	۳	۲	۱	۲۴. وقتی اشتباهی از من سر بزند، احساس می‌کنم تمام آن‌روز خراب شده است.
۵	۴	۳	۲	۱	۲۵. فکر می‌کنم باید در هر زمینه‌ای بهترین باشم.
۵	۴	۳	۲	۱	۲۶. من همیشه دوست دارم دیگران کارهای مرا مورد تایید قرار داده و از من تعریف کنند.
۵	۴	۳	۲	۱	۲۷. من اغلب از دیگران انتقاد می‌کنم.
۵	۴	۳	۲	۱	۲۸. من دوست دارم همیشه مرتب و منظم باشم.
۵	۴	۳	۲	۱	۲۹. من همیشه اول خوب فکر می‌کنم، بعد تصمیم می‌گیرم که چه کار کنم و دنبال چه هدفی

باشم.

۳۰. اگر اشتباه کنم و کسی به من بگوید اشتباه می‌کنی، احساس بی‌ارزشی می‌کنم. ۵ ۴ ۳ ۲ ۱
۳۱. والدینم از من انتظار دارند که به پیشرفت تحصیلی و شغلی بالایی دست پیدا کنم. ۵ ۴ ۳ ۲ ۱
۳۲. اگر حرف بی‌معنی بزنم یا کار بی‌پهلوئی انجام دهم تمام روز به آن فکر می‌کنم و ناراحت می‌شوم. ۵ ۴ ۳ ۲ ۱
۳۳. من از خودم انتظار دارم به نتایج خیلی مطلوبی دست یابم. ۵ ۴ ۳ ۲ ۱
۳۴. من اغلب حرف نمی‌زنم، چون می‌ترسم چیز اشتباهی بگویم. ۵ ۴ ۳ ۲ ۱
۳۵. تنبلی و شلختگی اطرافیانم مرا خیلی عصبانی می‌کند. ۵ ۴ ۳ ۲ ۱
۳۶. اغلب اتاق خود را تمیز و مرتب نگه می‌دارم. ۵ ۴ ۳ ۲ ۱
۳۷. قبل از انجام هر عملی ابتدا مدت زیادی صرف برنامه‌ریزی می‌کنم و نقشه می‌ریزم. ۵ ۴ ۳ ۲ ۱
۳۸. فکر می‌کنم اگر در زمینه‌های موفق نشوم، دیگران سایر موفقیت‌هایم را نیز ناپدید خواهند گرفت. ۵ ۴ ۳ ۲ ۱
۳۹. روز به روز بیشتر احساس می‌کنم که باید کارها را درست انجام دهم. ۵ ۴ ۳ ۲ ۱
۴۰. وقتی اشتباهی از من سر می‌زند، نمی‌توانم ناراحتی حاصل از آن را از ذهنم بیرون کنم. ۵ ۴ ۳ ۲ ۱
۴۱. من احساس می‌کنم هر کاری را باید به بهترین نحو انجام دهم. ۵ ۴ ۳ ۲ ۱
۴۲. اغلب دلواپس این مساله هستم که دیگران در مورد من چه‌طور فکر می‌کنند. ۵ ۴ ۳ ۲ ۱
۴۳. وقتی اطرافیانم از روی بی‌دقتی اشتباه می‌کنند، تحمل خود را از دست می‌دهم و عصبانی می‌شوم. ۵ ۴ ۳ ۲ ۱
۴۴. وقتی از چیزی استفاده می‌کنم، بلافاصله آن را سر جایش می‌گذارم تا همه چیز مرتب باشد. ۵ ۴ ۳ ۲ ۱
۴۵. قبل از هر عملی ابتدا مدت زیادی در مورد چگونگی انجام آن فکر می‌کنم. ۵ ۴ ۳ ۲ ۱
۴۶. از نظر من اشتباه کردن یعنی شکست خوردن. ۵ ۴ ۳ ۲ ۱
۴۷. حس می‌کنم والدینم فشار زیادی بر من وارد می‌کنند تا موفق شوم. ۵ ۴ ۳ ۲ ۱
۴۸. من اغلب به مدت زیادی به کارهایی که انجام داده‌ام، به‌ویژه اشتباهاتی که کرده‌ام فکر می‌کنم. ۵ ۴ ۳ ۲ ۱
۴۹. من اغلب می‌ترسم که مردم حرف‌های مرا خوب نفهمند و بد برداشت کنند. ۵ ۴ ۳ ۲ ۱
۵۰. وقتی اطرافیانم اشتباه می‌کنند، من احساس ناراحتی و ناکامی می‌کنم. ۵ ۴ ۳ ۲ ۱
۵۱. کمد و سایر وسایلم مرتب و منظم است. ۵ ۴ ۳ ۲ ۱
۵۲. من یک‌باره و بدون تفکر قبلی تصمیم نمی‌گیرم. ۵ ۴ ۳ ۲ ۱
۵۳. به‌نظر من اشتباه کردن نشانه حماقت است. ۵ ۴ ۳ ۲ ۱
۵۴. حس می‌کنم والدینم از من انتظار دارند که آدم کاملی باشم و در همه زمینه‌ها عالی عمل کنم. ۵ ۴ ۳ ۲ ۱
۵۵. وقتی کاری را شروع می‌کنم، دائم فکر می‌کنم که چه‌طور می‌توانم آن کار را بهتر انجام دهم. ۵ ۴ ۳ ۲ ۱
۵۶. محل مطالعه من اغلب اوقات مرتب و منظم است. ۵ ۴ ۳ ۲ ۱
۵۷. وقتی اشتباه بزرگی از من سر می‌زند، احساس می‌کنم که آدم به درد نخوری هستم. ۵ ۴ ۳ ۲ ۱
۵۸. والدینم عقیده دارند که به هر قیمتی که شده من باید بهترین نمره‌ها را بگیرم و بهترین نتایج را کسب کنم. ۵ ۴ ۳ ۲ ۱
۵۹. من همیشه نگران این موضوع هستم که دیگران در مورد من چه‌طور قضاوت می‌کنند. ۵ ۴ ۳ ۲ ۱